

**MELDAL
KOMMUNE
KULTUR**

**Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep**

0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref: Oppgis ved henvendelse hit
09/691-5/KAGA

Arkivkode:
FA-C10/

Dato:
Meldal, 25.09.2009

Invitasjon til høring - utredning om ungdoms fritidsmiljø og deltakelse og innflytelse lokalt

Vedlagt følger høringsuttalelsen fra Meldal kommune.

Hovedutvalg for oppvekst, helse og omsorg kunne først behandle saken 22.09.09, og av den grunn fikk vi utsatt høringsfrist til 25.09.09. Vedtak og saksutredning er å oppfatt som Meldal kommunes høringsuttalelse.

Med vennlig hilsen
Meldal kommune

Kari Garberg
Seksjonsleder Kultur

Saksframlegg

Saksgang		
<i>Utvalg/styre:</i>	<i>Møtedato</i>	<i>Saksnummer</i>
Hovedutvalg for oppvekst, helse og omsorg	22.09.2009	047/09

<i>Saksbehandler:</i> Kari Garberg	<i>Arkiv:</i> FA-C10	<i>Arkivsaknr:</i> 09/691
------------------------------------	----------------------	---------------------------

**Utredning om ungdoms fritidsmiljø og deltakelse og innflytelse lokalt -
Høringsuttalelse****Hovedutvalg for Oppvekst, Helse og Omsorg – Sak 047/09 Vedtak:**

Hovedutvalg OHO (Oppvekst, Helse og Omsorg) ser positivt på forslag til tiltak i rapporten ”Ungdoms fritidsmiljø. Ungdom, demokratisk deltakelse og innflytelse”. Hovedutvalget gir rådmannen sin tilslutning til vurdering av innholdet i rapporten.

Henvendelse fra:

Barne- og likestillingsdepartementet

Saksopplysninger:

Barne- og likestillingsdepartementet har sendt utredningen ”Ungdoms fritidsmiljø. Ungdom, demokratisk deltakelse og innflytelse” på høring. Høringsfristen er satt til 20. september.

Utredningen er utarbeidet av en ekspertgruppe nedsatt av barne- og likestillingsministeren i januar 2008.

Ekspertgruppa har utredet to hovedproblemstillinger:

1. Å sette et grundig søkelys på fritidsmiljøet for ungdom lokalt og hvordan kommunen kan tilrettelegge for positive fritidstilbud for ungdom.
2. Vurdere hvordan ungdoms mulighet til deltakelse og innflytelse er ivarettatt og om ungdom i tilstrekkelig grad deltar i lokaldemokratiet.

Utredningen gir en bred analyse av fritidsfeltet og problemstillinger knyttet til unges deltakelse og innflytelse lokalt. Utredningen presenterer en rekke forslag knyttet til de to områdene. Bl. a. foreslår ekspertgruppa ulike tiltak for kompetanseheving innen fritidssektoren. Innenfor feltet deltakelse og innflytelse foreslås det bl.a. en formalisering av ungdomsråd gjennom nasjonale retningslinjer, samt en lovfesting av at alle kommuner skal utvikle et demokratisprogram for ungdom.

Ungdom er i utredningen avgrenset hovedsakelig til aldersgruppen 13-19 år – som omfatter dem som er på ungdomstrinnet i grunnskolen og i videregående skole. Ungdom som tilbringer mesteparten av sin fritid i kommunen, og slik sett den viktige målgruppen når det gjelder lokale fritidstilbud.

Til støtte for ekspertgruppens arbeid opprettet departementet en bredt sammensatt referansegruppe. Gruppen har vært trukket aktivt inn i arbeidet.

Ekspertgruppa har særlig vurdert behovet for lovgiving på fritidsfeltet. Bakgrunnen for det er at det er store lokale forskjeller i tilbud for ungdom. Det finnes allerede lovgiving knyttet til kommunalt kulturarbeid, kulturskole, bibliotek, samt oppvekstmiljø for barn og unge. Ekspertgruppa konkluderer derfor med at det i ikke er særlig behov for ytterligere lovstyring av kommunal fritidspolitik, men beskriver likevel store lokale forskjeller i tilbud til ungdom og at det er et felt med store behov for utvikling.

På grunnlag av de vurderingene som er gjort av unges fritidsmiljø foreslår ekspertgruppa følgende tiltak (med konkrete underpunkt som ikke er tatt med her):

1. Det gjennomføres ei grundig forskningsbasert kartlegging av lokale kulturaktiviteter og kommunale kulturskoler fra et representativt utvalg norske kommuner.
2. Det gjennomføres en grundig forskningsbasert kartlegging av fritidsklubber og ungdomshus fra et representativt utvalg norske kommuner.
3. Det legges opp til et betydelig kompetanseløft av de som arbeider med ungdom i kommunens fritidssektor.
4. Det etableres et nasjonalt kompetansesenter for ungdomsarbeid og fritidspedagogikk som kan holde seg løpende orientert om situasjonen på fritids- og ungdomsfeltet.

5. Det etableres en ordning med ”demonstrasjonsklubber og demonstrasjons ungdomshus”.
6. Forslag om kommunale tiltak for å inkludere unge fra lavinntektsfamilier i fritidsaktiviteter.
7. Forslag om kommunale tiltak for å inkludere unge med innvandrerbakgrunn i fritidsaktiviteter.
8. Forslag om kommunale tiltak for å inkludere barn og unge med funksjonsnedsettelse i fritidsaktiviteter.
9. Oppsøkende arbeid og miljøarbeid bør brukes aktivt for å inkludere ungdom som er utsatte eller marginale posisjoner for fritidsaktiviteter.

Ekspertgruppas mening er at det er nødvendig med tiltak over et bredt register dersom en skal få styrket ungdoms deltakelse og innflytelse, og derigjennom også fornye lokaldemokratiske ressurser. Ekspertgruppa har også konkludert med at det er viktig å fortsette arbeidet med å oppfordre kommunen til å styrke arbeidet på dette feltet.

I 8 hovedpunkt (med konkrete underpunkt som refereres i stikkord) gir ekspertgruppa følgende forslag til tiltak for å styrke ungdom sin muligheter for demokratisk deltaking og påvirkning lokalt:

1. Det bør lovfestes at kommunene er forpliktet til å utarbeide et deokrtiprogram for ungdom. (tverrsektorielt skissert i former for deltakelse som sikrer mangfold av ungdom som deltar og ansvars plassering i sentral administrativ stilling).
2. Alle kommuner bør etablere både representative og deltakerdemokratiske medvirkningsmuligheter for å sikre at mange og ulike ungdomsstemmer høres (formalisering av ungdomsråd, uformelle påvirkningsfora m.m.).
3. Det bør utarbeides nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.
4. Alle kommuner bør ha en lokal ungdomsplan for en helhetlig ungdomspolitik (bl.a. der handlingsdelen av planen blir integrert i kommuneplanen).
5. Det bør settes i gang systematisk forsøk med ulike modeller for ungdoms deltakelse.
6. Det bør etableres en statlig tilskuddsordning som stimulerer nye veier (til utprøvingstiltak og utvidelse av Frifond)
7. Det bør utformes kompetansebyggende tiltak for ungdom og demokratisk (likt KS sitt folkevalgt-program).
8. Det bør avholdes en ”ungdomsfolkeavstemming” om stemmerett for 16-åringer ved lokalvalg.

I og med vår behandling først kunne skje etter høringsfristen, er departementet varslet om at en eventuell uttalelse fra Meldal kommune først kan foreligge 23.09.09.

Saksbehandlerens vurdering:

Rapporten har en brei og grundig framstilling av situasjonen på de aktuelle områdene for en videre satsing.

Fritid har flere dimensjoner . Den kan være byggende og forebyggende, og den kan gi de unge erfaringer og kvalifikasjoner som er viktige både i arbeidslivet og for deltakelse i samfunnet.

Fritids- og kultursektoren egner seg ikke for statlig styring. De gode løsningene må tilpasses lokale forhold. Forutsetningen for en god fritidspolitikk for ungdom og for at ungdommen selv skal finne det meningsfylt å delta i ungdomsråd og i lokalpolitisk arbeid - er lokalpolitisk handlingsrom.

Utredningen belyser forhold som er relevant også for Meldal kommune, og som er retningsgivende for en god ungdomssatsing. Meldal kommune har med sin SLT-modell (Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak) og Lokalsamfunn med MOT en god plattform å bygge videre på. Målet er at barn og unge i Meldal kommune skal ha en glad oppvekst.

Selv om vi i denne omgang ikke tar stilling til alle konkrete forslag til tiltak og problemstillinger ekspertgruppa reiser, tror vi at de mange interessante og verdifulle tiltak samla sett vil være med å styrke fritidsmiljø og deltakelse i demokratiske prosesser for ungdom. Og vi kan sikkert dra nytte av dem i vår planprosess for ungdomsarbeid i Meldal kommune som snart settes i gang.

Det er viktig å kvalifisere ungdom til å utvikle seg positivt i et stadig mer komplekst samfunn. Gode fritidsmiljø- og møteplasser for ungdom kan være gode arenaer for kvalifisering og forbygging. Det er derfor viktig å øke kultur- og fritidssektoren sin samfunnsmessige status og viktig at sektoren sin verdi for kvalifisering av ungdom utenfor formelle læringsarenaer har aksept og respekt.

Arbeidet på fritidsfeltet for ungdom er krevende og vi ser positivt på at det blir gjort tiltak om kompetanseløft og nærmere forskning og utviklingsarbeid på fritidsfeltet.

Kvalitetsløftet som er skissert i rapporten når det gjelder demokratisk deltakelse fra ungdom viser at det er nødvendig. Dette reiser også spørsmål ved lokal selvråderett. Det er viktig at kommunene får utforme ordninger som passer lokale forhold. Derfor støttes ekspertgruppa syn på at det ikke er nødvendig med ytterligere lovstyring knytta til fritidsmiljøet for ungdom.

Målet må være at vi lokalt greier å utvikle fritids- og oppvekstmiljø for ungdom som virker både kvalifiserende og forebyggende.

Når vi nå har en kulturlov skal det medføre at ungdommens fritidsfelt ikke blir salderingspost i trange tider. Men skal en få til et nasjonalt løft på de nevnte områdene, er det nødvendig med tilføring av ressurser til kommunene.

Rådmannens forslag til vedtak:

Hovedutvalg OHO (Oppvekst, Helse og Omsorg) ser positivt på forslag til tiltak i rapporten "Ungdoms fritidsmiljø. Ungdom, demokratisk deltakelse og innflytelse". Hovedutvalget gir rådmannen sin tilslutning til vurdering av innholdet i rapporten.

22.09.2009 HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST, HELSE OG OMSORG

Behandling:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.